

Епидемија ХИВ-а у Републици Србији и пракса тестирања на ХИВ

Према подацима Института за јавно здравље Србије, од 1984. до краја 2009. године, у Србији, је регистровано 2.440 особа инфицираних ХИВ-ом, од којих је 1.489 особа оболело од сиде, а 1.042 ХИВ позитивне особе су умрле. То значи да је почетком ове године 1.398 особа живело са ХИВ-ом у Србији.

Процењује се да макар још толико особа не зна да је инфицирано ХИВ-ом, јер инфекција може да буде присутна у организму дуго година без икаквих знакова и симптома. Једини начин да се открије је да се особа која је имала неки ризик, тестира на ХИВ.

На основу достављених података, у 2009. години, укупно су новорегистроване 122 особе које имају ХИВ. Међу 122 новодијагностиковане особе инфициране ХИВ-ом, у 2009. години, 33 особе (27%) су свој ХИВ статус сазнале у тренутку када се већ манифтовала сида. Током 2009. године највећи број новодијагностикованих особа инфицираних ХИВ-ом пријављен је са територије града Београда (78 особа или 64%), 21 (17%) из Војводине и 23 из осталих округа централне Србије.

У 2009. години у узрасту 15 -19 година новооткривене су три ХИВ позитивне особе, у узрасту 20-29 година 37 особа, односно додатних 66 ХИВ позитивних особа узраста 30-49 година. Доминира мушки пол (114 мушкараца у односу на 8 жена).

Према начину преноса од 1994. године доминантан начин преноса ХИВ-а је сексуални пут.

Према достављеним подацима, од укупног броја особа тестираних на ХИВ током 2009. године (47.734), у саветовалиштима за добровољно и поверљиво саветовање и тестирање тестирано је 10.008 особа (21%). Осталих 79% укључује оне који су тестирани по упуту лекара или на сопствени захтев у другим лабораторијама.

Више од половине добровољних саветовања и тестирања на ХИВ је урађена у Београду (6.027 тестираних особа тј. 60%), и то у Градском заводу за јавно

Министарство здравља Републике Србије

Адреса: Немањина 22-26, Београд   Тел: +381 11 2656 381   Факс: +381 11 3616 632
E-mail: vesti@zdravlje.gov.rs   Web-site: www.zdravlje.gov.rs

МАТЕРИЈАЛ ЗА НОВИНАРЕ

Београд, 26.04.2010.

здравље (2.985), Заводу за заштиту здравља студената (2.360) и у Специјалној болници за болести зависности (682), а следи Институт за јавно здравље Војводине са 1.785 тестираних особа.

Један од циљева кампање „Ако рескираш трба да се тестираш - Боље да знаш!“ је да се повећа број особа које ће се на ХИВ тестирати у саветовалиштима за добровољно и поверљиво саветовање и тестирање, јер ово један од начина да се обезбеди превенција.

Током 2009. године регистрована је највиша стопа особа тестираних на ХИВ инфекцију (искључујући добровољне даваоце крви који се по закону морају обавезно тестирати на ХИВ, хепатитис Б и хепатитис Ц) током посматраног петогодишњег периода (6,5 на 1000 популације у односу на 4,7/1000 2005. године). Кампања је подршка овом позитивном тренду и доприноси да се препозна ризично понашање и повећа број тестираних.

Година	Број тестираних*	Стопа**
2005.	35.083	4,7
2006.	37.829	5,0
2007.	42.573	5,7
2008.	44.555	6,0
2009.	47.734	6,5

* Недостају подаци о серолошком испитивању на ХИВ урађеним у лабораторији Института за инфективне и тропске болести КЦС, као и у приватним лабораторијама

**Стопа особа тестираних на анти-ХИВ антитела на 1000 становника

У поређењу са земљама у Европи које су пријавиле стопу броја тестова на ХИВ на 1000 популације у 2008. години највиша стопа је пријављена у Аустрији (90/1000), Француској (78/1000), Украјини (50/1000) и Литванији (48/1000), а најнижа у Грузији и Пољској (мање од 5/1000).

***